

PORANNA

Nr. 6478.

Lwów, sobota 2. września 1922.

Rok XIII.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza

Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz.

Czy będzie strajk pocztowy. Aresztowania ukraińców we Lwowie Wobec widma cholery w Tarnopolu.

Czy będzie strajk pocztowy.

Delegaci przedstawili ciężkie położenie materialne prezydentowi ministrów dr. Nowakowi.

Rząd powinien udzielić natychmiastowej pomocy.

Warszawa, 1. września.

W związku z pobytem delegacji pracowników pocztowych, telegraficznych i telefonicznych w Warszawie, o czym donieśliśmy we wczorajszym numerze, otrzymała „Gazeta Poranna” o godzinie 1 w nocy następujące informacje, zebrane przez specjalnego korespondenta:

Po odbyciu konferencji u Ministra Poczty omawiano wnioski co do spraw awansów, mundurowego dla niższych pracowników, należności za nocne służby, za godziny ambulanse, urlopów, kursu pocztowego oraz wyposażenia dla zastępców woźnych.

Delegaci Związku, wśród których okręgi dyrekcyjne krakowski i lwowski reprezentował prezes okręgu lwowskiego p. Alfred Kober, nadkontrolor pocztowy z Rzeszowa, odbyli dwugodzinną konferencję z prezydentem ministrów Drem Nowakiem, ministrem skarbu Jastrzębskim i wiceministrem Studińskim.

O godzinie 2 po południu delegacja była przyjęta bardzo życzliwie przez powyższych reprezentantów Rządu. Po szczegółowym omówieniu piekących swych postulatów, przedstawiła bardzo groźny nastrój, jaki ogarnął rzeszę pracowników pocztowych. Delegaci, nie chcąc dopuścić do zamętu, prosili pp. Ministrów o natychmiastowe wzięcie pod rozwagę żądań pracowników pocztowych.

Prezydent min. dr. Nowak oświadczył, że dając zapomoge, rzuci wprawdzie na rynek około 40 miliardów, nie przyjdzie jednak z wydatną pomocą pracownikom. Wspólnie z ministrem skarbu opracowuje w tej chwili pomoc w naturze, której na razie wyjąć nie może. Dalej prezydent Nowak oświadczył, że sprawę pracowników pocztowych weźmie na porządek dzienny obrad Rady ministerjalnej w poniedziałek, jakkolwiek minister skarbu nie chce zgodzić się na tak poważny wydatek.

Po szczegółowym referacjom delegata Kobera

minister skarbu Jastrzębski zgodził się wreszcie przyjąć na rachunek rządu opłatę za wpisowe i czesne za dzieci pracowników pocztowych w szkołach. Co do zniesienia pasów drożynianych minister skarbu oświadczył, że sprawa ta należy do kompetencji Sejmu, a wobec zmiany ustawy o wyposażeniu od dnia 1. października będzie to bezprzedmiotowe. Wreszcie p. Minister skarbu oświadczył, że sprawa ambulanserów będzie przez niego przychylnie załatwiona.

Z powodu spóźnionej pory, gdyż właśnie Rada ministrów miała odbyć konferencję z Naczelnikiem Państwa, delegacja pracowników pocztowych pożegnała ministrów, udając się na dalsze swoje obrady. W rezultacie delegacja postanowiła wyczekać odpowiedzi prezydenta ministrów dra Nowaka, która wedle powszechnej nadziei, będzie niewątpliwie zadowalającą dla urzędników po-

cztowych, znajdujących się w rozpaczliwym położeniu

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że delegacja pracowników państwowych na wypadek gdyby postulaty jej odrzucono, zdecydowana jest prosić Naczelnika Państwa o audjencję i przedłożyć Mu szczególnie ciężkie nad wyraz położenie materialne licznej rzeszy pracowników pocztowych.

Więść o rokowaniach warszawskich i trudnościach finansowego załatwienia sprawy rozeszła się już wczoraj popołudniu we Lwowie i była ostro krytykowana. Pracownicy pocztowi zdają sobie w zupełności sprawę z następstw ewentualnego strajku powszechnego, który w Małopolsce wschodniej miałby specjalnie niepożądane skutki. Także z tego punktu widzenia p. Prezydent ministrów rozpatrzy niezawodnie i załatwi sprawę postulatów tak, że do zamętu, z którego zyski osiągnęłyby wrogi nam żywioły — nie dojdzie.

Oplakany w istocie los licznej rzeszy pracowników pocztowo-telegraficznych zasługuje na prawdę na radykalne jego polepszenie.

Sprawa Wschodniej Małopolski na forum międzynarodowym?

RZĄD POLSKI APELUJE DO MOCARSTW O SZYBKIE ROZWIĄZANIE SPRAWY.

Wiedeń, 31. sierpnia.

Do „Neue Freie Presse” telegrafują z Paryża: „Echo de Paris” donosi, że rząd polski doręczył posłom państw akredytowanych w Warszawie notę, w której prosi o jak najrychlejsze uregulowanie stanu prawnego w Galicji Wschodniej. Rząd polski wskazuje na zbliżające się wybory do Senatu i Sejmu i dodaje, że opinia publiczna nie copu-

ściłaby do tego, by Galicja Wschodnia była od wyborów wyłączona.

Nota wspomniana zawiera także projekt statutu autonomicznego Wsch. Małopolski (AW). (Informacja powyższa dziennika wiedeńskiego brzmi dość nieprawdopodobnie. Gdyby jednak okazała się prawdziwą, byłoby wprost karygodnym abyśmy wiadomość o tem czerpać musieli z prasy zagranicznej. — Przep. Red.).

Zmiana na stanowisku adjutanta generalnego Naczelnika Państwa.

Warszawa, 1. września.

(m.) Jak się dowiadujemy z kompetentnej strony, dotychczasowy adjutant generalny p. Naczelnika Państwa, jen. Jacyna ustępuje z zajmowanego stanowiska.

Jenerałnym adjutantem Naczelnika Państwa

stawa mianowany ma być jenerał dywizji Frankowski b. dowódca O. K. Białystok-Grodno, Jen. Frankowski przed wstąpieniem do armii polskiej służył w armii rosyjskiej, gdzie był dowódcą jednego z pułków luzarskich.

Teatr świetlny „Apolo“ **Od piątku 1. września b. r. NOWOŚĆ!**
Porwanie księżniczki dolarów wielki atrakcyjny film w 6 aktach.

Kino LEW. Dziś w piątek 1. września sensacyjny dramat w 6 aktach
PRZEMYTNICY zawody na nartach biegi i skoki na tle przepięknych gór alpejskich. 5780

Polska na międzynarod. rynku handl.

Lwów, 1. września.

„Stało się tezą, w którą wierzy dziś świat cały, że Polska ma za sobą wszelkie dane, aby na międzynarodowym rynku handlowym odegrać rolę zgoła pierwszorzędną. Jej położenie geograficzne jest bowiem tak korzystne, że oczywisty fakt ten bezpośrednio uderza w oczy. Poza tą całą zresztą prymitywną i niezależną od naszych komercyjnych zdolności przyczyną, mamy jeszcze w ręku atuty inne, jako to: pewną znajomość handlowych zwyczajów naszych sąsiadów, nabytą przez praktykę w stosunkach z nimi, wreszcie łatwość bezpośredniej komunikacji i stwierdzenia na miejscu, realnego popytu i podaży“.

Temi słowy rozpoczyna p. Marian Turski, znany ekonomista polski, swój artykuł poświęcony roli Polski w handlu międzynarodowym, zamieszczony w jednym z ostatnich numerów krakowskiego „Czasu“. Wprawdzie na temat powyższy pisano już u nas bardzo wiele, jednakże ujęcie tematu u p. Turskiego jest tak różne od wszelkich dotychczasowych wypracowań i uwag różnych autorów, że uważamy za rzecz wskazaną powtórzyć charakterystyczniejsze ustępy artykułu lwowskiego ekonomisty.

Przedewszystkiem więc zajmuje się p. Turski pytaniem: dlaczego pomimo tych pomyślnych koniunktur Polska nie odegrała w świecie tej roli, jaka jej przypada w udziale? Przyczyną tego dopatruje się autor przedewszystkiem w nieracjonalnej dotychczasowej polityce ekonomicznej naszych władz centralnych.

„W pierwszych latach naszej państwowości żyliśmy pod hasłem etatyzmu, który się tak dotkliwie odbił na wewnętrznych naszych stosunkach gospodarczych i nie przyniósł nam chwały u naszych zagranicznych komitentów. Przebiegające się w bezwzględności, zakazy i nakazy dotyczące się handlu wewnętrznego, wywozu, przywozu i tranzytu, wydawano naogół bezmyślnie, na zasadzie „pryncypjalnych“ koncepcyj, — nieszczęsna polityka cłowa, wreszcie fatalny stan koleinictwa naszego, przyczyniły się w znacznej mierze do nierfności, z jaką wielki kupiec zagraniczny począł Polskę i stosunków z nią unikać, a szukać ich gdzieindziej. Pogłębił ją bardziej brak organizacji naszego handlu, znajdujące się wtedy w rękach ludzi, lub firm, nie zasługujących pod wielu względami, aby traktować z nimi poważnie“.

Te stosunki anormalne wprawdzie uległy w ostatnich czasach pewnej zmianie na lepsze. Zdrowa i celowa inicjatywa społeczeństwa wzrosła, przybrała realne kształty — mimo to jednak — zdaniem autora — stosunki nasze z zagranicą niewiele się wzmogły.

„Układ handlowy z Rumunją nie tylko nie dał oczekiwanych przez nasz przemysł i handel rezultatów, ale nie przeszkodził wcale temu, że import rumuński z zachodu odbywa się tylko w nieznacznej mierze przez Polskę, lecz idzie głównie innymi drogami. Z Francją posiadamy traktat handlowy dość jednostronny, bez żadnego, jak dotąd dla naszego gospodarstwa, praktycznego znaczenia. Z Czechami, są nasze stosunki handlowe prawie żadne. Jugosławia eksportuje do nas bez ekwiwalentów w imporcie, inne państwa, prócz Włoch i Anglii, nie mają z nami większych interesów, z Niemcami zaś i z Rosją są nasze stosunki jaknajgorsze“.

Jest jednak i inna przyczyna, wpływająca ujemnie na rozwój naszych stosunków handlowych — brak kapitału. Choroba ta sama, na którą cierpi obecnie nasz przemysł. A źródłem jej trudności gotówkowe, z jakimi walczą nasze banki, gdy skutkiem zbyt pochopnej polityki kredytowej

władz centralnych znalazły się bez gotowego pieniądza, a ów poszedł zarabiać prywatnie na dzienne odsetki.

A dalej: „bardzo nieszczęśliwa polityka taryfowa, nienależyte wyzyskiwanie taboru kolejowy, następstwem czego jest osławiony brak wagonów, wreszcie chaotyczna ciągle jeszcze nasza polityka cłowa, utrudniają racjonalne koordynowanie tych wyteżeń jakie objawiają się w kierunku

poważniejszego zaznaczenia się naszego handlu i przemysłu na targu zagranicznym“.

„Litania“ braków i trudności jak widzimy dostateczna, aby w zupełności zahamować w młodym państwie wszelką inicjatywę i spowodować ruinę na wzór sowieckiej. Jeżeli jednak po dziś dzień ruina ta nie nastąpiła, jeżeli pomimo wszystko nasz przemysł i handel nie tylko nie upada, a przeciwnie — rozwija się z każdym dniem, — to zasługę tego szukać należy w żywotności soków społeczeństwa, silniejszej niż wszelkie przeszkody. Dzięki tej teź żywności społeczeństwa polskiego przemysł nasz nie tylko zaspokoił już najpilniejsze potrzeby wewnętrzne, lecz poczyną coraz konsekwentniej szukać pól zbytu zagranicą.

„Jednym z takich objawów samoczynnej działalności społeczeństwa do umocnienia ekonomicznych warunków i do wytworzenia środowiska, w którym znalazłyby one należytą atmosferę i rację rozwoju — konkluduje autor swoje niezwykle cenne uwagi — jest wtóry wysiłek Lwowa, zjawający się w II Targach Wschodnich“.

Komedja pruska z „plebiscytem“ na niemieckim Śląsku.

Katowice, 31. sierpnia.

Jak wiadomo, rząd pruski wyznaczył dnia 3. września br. jako termin, w którym odbywać się ma na terytorjum Górnego Śląska pozostałym przy Niemczech, głosowanie rozstrzygające kwestję: a) Czy Górny Śląsk ma być samodzielnym autonomicznym państwem związkowym, b) czy

też jak dotychczas pozostać ma prowincją pruska. Wszystkie partie niemieckie wezwały swoich członków, aby głosy swoje oddali przedw autonomii, a za pozostawieniem Górnego Śląska nadał prowincją pruska. Wobec tego polski komitet radzi ludności polskiej, aby w niedzielę, 3. września od głosowania zupełnie się wstrzymała.

Gdańsk zaprzecza Polsce praw do Wisły.

CZY GDAŃSK MA POLSCE OTWIERAĆ CZY ZAMYKAĆ DOSTĘP DO MORZA?

Genewa, 31. sierpnia.

Odbyła się tu pod przewodnictwem Czolbana i przy udziale wysokiego komisarza Hackinga konferencja polsko-gdańska przy udziale pp. Aszkenazego, Plucińskiego, Zwierkowskiego i Merdingera z jednej strony, a Sahana i Feruera z drugiej. Konferencja była poświęcona sprawie przyznania Polsce miejsca w Gdańsku na skład amunicji, dalej przyznania Polsce portu dla statków wojskowych, a w końcu w sprawie objęcia przez Polskę administracji dolnego biegu Wisły.

Wskutek nieprzejednanego stanowiska Gdańska, we wszystkich tych kwestiach do porozumienia nie doszło.

Wobec tego p. Aszkenazy zapowiedział cofnięcie wszystkich koncesji uczynionych dotychczas w sprawach powyższych przez rząd polski oraz utrzymanie rekursu przeciwko nieprzychylnemu orzeczeniu wysokiego komisarza Hackinga. Wszystkie sprawy powyższe wejdą na porządek dzienny piątkowego posiedzenia Rady Ligi Narodów (PAT).

Niemcy odmawiają pieniędzy i gwarancji.

FRANCJA OCZEKUJE DECYZJI KOMISJI ODSZKODOWAWCZEJ.

Berlin, 31. sierpnia.

Biuro Wolfa komunikuje: W urzędzie kanclerskim Rzeszy odbyły się narady szefów resortowych nad kwestią odszkodowań. Obrady trwały 4 godziny.

Ponieważ z Paryża nie nadeszły wiadomości od komisji reparacyjnej, uważają tutaj położenie za poważne. W każdym razie rząd Rzeszy jest zdecydowany nie czynić żadnych dalszych ustępstw. (PAT).

Kłeska Greków w Azji Mniejszej.

TURCY ZDOBYLI KARAHISSAR. — ODWRÓT WOJSK GRECKICH. — KONSTERNACJA W ATENACH.

Konstantynopol, 31. sierpnia.

Odwrót wojsk greckich po zdobyciu przez Turków Affium Karahissar odbywa się na przestrzeni 60 klm. (PAT).

Ateny, 31. sierpnia.

Król przybył do Aten i odbył naradę z premierem i ministrem wojny o sytuacji po-

czem zebrała się rada ministrów na dłuższą konferencję. (PAT).

Konstantynopol, 31. sierpnia.

Wojska greckie, wysłane do Tracji, odwołano do Anatolii.

W Atenach ujawnia się żywe poruszenie opinii publicznej. Prasa atakuje gwałtownie dowódców wojskowych. (PAT).

OTWARCIE SESJI SEJMOWEJ.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“).

Warszawa, 1. września.

(m.) Wczoraj w południe odbyła się konferencja p. prez. ministrów dr. Nowaka z p. marszałkiem Sejmu Trąpczyńskim.

Na konferencji tej ustalono ostatecznie, że jesienna sesja sejmowa rozpocznie się w dniu 19. września b. r.

KRAKOWSKI BLOK WYBORCZY.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Kraków, 1. września.

(z) Obiega tu pogłoska, że utworzony ma być blok wyborczy, w którego skład wchodziłyby partie następujące: konserwatyści krakowscy, demokraci, mieszczenie i ludowcy. Jednym z kandydatów tego bloku byłby prof. Leopold Jaworski.

Projekt uposażenia urzędników.

Warszawa, 31. sierpnia.

Do władz napływają podania związków urzędniczych o przysłanie projektu ustawy w sprawie uposażenia funkcjonariuszów państwowych. Jak się dowiadujemy, projekt ten wypracowany

przez subkomitet, podlega obecnie w ministerstwie uzgodnieniu co do szczegółów. (Po ukończeniu tej pracy będzie on rozesłany stosownie do powołanej komisji urzędniczym w celu umożliwienia im wyrażenia swej opinii.

Ministerstwo kolei żelaznych — a związki zawodowe.

(s) Ministerstwo kolei żelaznych wystosowało do Związków zawodowych i do poszczególnych dyrekcji następujące pismo:

Wobec coraz częściej powtarzających się pisemnych interwencji Związku w sprawach dotyczących roszczeń poszczególnych pracowników kolejowych, wynikających z ich stosunku służbowego, zawiadamia M. K. Z., iż tego rodzaju pretensji winni pracownicy kolejowi względnie byli pracownicy kolejowi, dochodzić bezpośrednio u właściwych władz kolejowych, przyczem pracownicy, pozostający w służbie czynnej muszą przestrzegać zwyczajnej drogi służbowej.

Odnoszenie się w takich sprawach do poszczególnych Dyrekcji kolejowych, czy też M. K. Z. za pośrednictwem Związków, lub też samychże Związków w zastępstwie interesowanych pracowników musi uważać M. K. Z. jako wogóle niedopuszczal-

ne i nie objęte uprawnieniami, przyznanymi poszczególnym Związkom, a w odniesieniu do pracowników pozostających w czynnej służbie zaś sprzeczne z obowiązkiem tychże pracowników do zachowania wspomnianego toku instancji.

Z tych zatem powodów, jakoteż z uwagi na to, iż każdy pracownik czując się ukróconym w swych prawach ma zapewnione w toku instancji odniesienie się do M. K. Z., jako najwyższej władzy kolejowej, prośby i zażalenia wnoszone za pośrednictwem Związku, któremu przysługuje tylko prawo interwencji w sprawach ogólnej natury, a więc dotyczących ogółu kolejarzy, lub też poszczególnych grup tychże jako całość, nie będą merytorycznie rozpatrywane, ani nie będzie na nie udzielana jakakolwiek odpowiedź czy to interwenjującemu Związkowi, czy też proszącemu za pośrednictwem Związku pracowników.

Wobec widma cholery w Tarnopolu.

Lwów, 1. września.

(d) Od pewnego czasu na wschodnim pograniczu nad Zbruczem pojawiają się wypadki cholery, zawleczonej z Rosji bolszewickiej. Wskutek tego władze zarządziły w powiecie tarnopolskim środki ochronne przeciw tej strasznej zaraźliwej chorobie a w szczególności przymusowe prewencyjne szczepienie.

Od mieszkańców Tarnopola dowiadujemy się jednak, że zarządzone szczepienie nie może wyjść poza ramy obojętności nietylko wszystkich mieszkańców Tarnopola, lecz także całego powiatu i wschodniej części Małopolski. Składa się na to nie samo zarządzenie ministra lecz sposób wykonania tego zarządzenia przez kierownika wojewódzkiego Urzędu zdrowia w Tarnopolu.

Otóż dla Tarnopola o ludności przeszło 30.000 głów

ustanowiono zaedwie jeden jedyny lokal do szczepienia,

tak zwany „punkt szczepienny“. Do szczepienia więc tego zgłaszają się ci tylko, którzy mają wiele czasu i w szalonych ogonkach mogą wyczekać na swoją kolejkę. Cała ludność robocza zato, wszyscy ze sfer handlowych i przemysłowych nie są w stanie zgłosić się w godzinach urzędowych do nakazanego zabiegu.

Według opinii zwykłych laików, sposób szczepienia w tym jedynym „punkcie“ nie odpowiada najprymitywniejszym zasadom higieny i zdrowotności. Jak nas informują wiarygodne osoby

brud i niechlujstwo odstraszały przeciętnego człowieka od wstąpienia w progi tego urzędowego punktu. Samo szczepienie, prowadzone w sposób niebywale prędko, jakby akordowo, bez dezynfekcji, jakiejby zyczył sobie przeciętny mieszkaniec odstraszyło niejednego, zmuszając go do opuszczenia tego... nowoczesnego lokalu.

Jak się dowiadujemy, do Sądu okręgowego wpłynęły już nawet doniesienia

o zakażeniu cholera z powodu przeprowadzonego urzędowego szczepienia.

Jakikolwiek będzie wynik z tego dochodzenia nam już fakt doniesień wpłynął bardzo depremująco na opinię publiczną co do samej wartości przeprowadzonego szczepienia. Ewentualna zaś akcja ku poprawieniu tego anormalnego stosunku jest na razie niemożliwa. Kierownik sanitarny któ-

ry pracuje bez żadnej asystencji, przeciążony pracą zwalczania cholery jest tak zdenerwowany, że przystęp do niego jest utrudniony a dyskusja w

tej sprawie wykluczona, nadto mieszkańcom Tarnopola nie wolno udawać się do szpitala do innych lekarzy celem zadośćuczynienia wydanym przepisom.

Ale właściwie w czym tkwi tragizm całej tej rzeczy? Oto, jak wiadomo, w Tarnopolu w okresie wojennym urzędowały władze prawie wszystkich narodów europejskich. Władze sanitarne tych narodów każdorazowo zaraz przy okupacji miasta „na pocieszenie“ mieszkańców zarządzały ochronne szczepienie. A szczepień tych było tyle, że i mieszkańcy dziś ledwo chodzą. Dziś z zupełnym spokojem poszłoby oni do szczepienia, gdyby dana była im możliwość wogóle szczepienia się, pozostawiając im do wyboru wolno praktykujących lekarzy i gdyby zawnazsu nie groźono im, że

kasy kolejowe nie będą sprzedawać biletów tym, którzy nie wykażą się zaświadczeniem szczepienia cholery, a organa sanitarne opornych odstawiać będą może do jeszcze „lepszych“ jak w Tarnopolu punktów szczepiennych.

Dziś zatem stwierdzić należy, że takie zarządzenia spowodują zupełnie wstrzymanie handlu i przemysłu, odstraszą kupców z zachodu od przyjazdu tak, że grozi tej części Małopolski zastój na polu ekonomicznym, nędza i głód czyli prawdziwa cholera. Co najgorsze, że zarządzenia takie powstrzymają tych ze wschodu, którzy chcą uczestniczyć w Targach Wschodnich we Lwowie.

NADESŁANE.

Dr. Marja POGONOWSKA
powróciła i ordynuje w chorobach skórnych i wenerycznych od 2—4 po poł. ul. Asnyka 6. 5781

ADWOKAT

Dr. ADOLF TUNIS
przeniósł kancelarię z Sambora do Bóbrki. 5782

Program otwarcia „Targów Wschodnich“

Lwów, 1. września.

Komitet Wykonawczy ustalił oficjalny program uroczystego otwarcia Targów Wschodnich na dzień 5. września br., jak następuje:

godz. 8.55 powitanie na Dworcu głównym reprezentantów Rządu, Sejmu, państw zagranicznych, oraz gości;

godz. 11 uroczyste nabożeństwo w kościele Archikatedralnym;

godz. 12 akt otwarcia II Targów Wschodnich

Z rampy kolejowej „Targów Wschodnich“.

Lwów, 1. września.

Dnia 28 ub. m. został plac „Targów Wschodnich“ dla publiczności zamknięty, aby praca nad wykończeniem pawilonów, poprawieniem dróg, chodników, wreszcie odbieraniem i rozmieszczeniem obiektów wystawowych mogła bez przeszkód być intensywnie doprowadzona do końca. Od kilku dni pociągi całe, załadowane ekspozycjami zajeżdżają na plac Targów i wyladują dziennie po kilkadziesiąt wagonów. Zorganizowane przez firmy spedycyjne C. Hartwig i Polbal Biuro Transportowe Targów Wschodnich, wzięło w swoje ręce całą ekspedycję ekspozycji na Targi. Dzięki nadzwyczaj sprawnej organizacji, Biuro transportowe funkcjonuje jak dobrze złożony mechanizm. Całe rzesze robotników wyladują towary z wagonów wprost na platformy konne i automobile ciężarowe, które następnie rozwożą ekspozycje do poszczególnych pawilonów. Obiekty ciężkie, jak kotły, lokomobile itd. wyladują specjalny parowy dźwig kolejowy. Większe pawilony łączyło Biuro Transportowe z rampami kolejowymi, specjalnym torem kolejki polowej, którą znacznie szybciej i ekonomiczniej podwoził się ekspozycje aż do wnętrza pawilonów.

Dla robotników i pracowników swoich urzą-

na placu Wystawowym. Przemówienia prezydenta m. Lwowa J. Neumana, prez. Komitetu Wykonawczego Mariana Turskiego i p. prez. Ministrów, który dokona otwarcia. Nastąpi zwiedzenie Targów w grupach;

godz. 20.30 galowe przedstawienie w Teatrze Miejskim.

Po przedstawieniu odbędzie się raut Targów w salach Kasyna i Koła Literackiego na dochód wdów i sierót po dziennikarzach polskich.

dziło Biuro Transportowe kuchnię polową, gdzie za opłatą 300 farek otrzymuje każdy pracownik obfity obiad i pół bochenka chleba. Resztę kosztów utrzymania kuchni ponosi Biuro Transportowe. Na placu Targów znajduje się również przy Biurze Transportowym osobna ekspozycja stacji kol. Persenkówka i ekspozycja celna, załatwiająca od razu na miejscu odprawę celną towarów zagranicznych, nadchodzących na Targi.

Jak z dotychczasowych transportów widzimy, Targi zapowiadają się świetnie a różnorodnością i masowością ekspozycji przedstawiać będą obraz prawdziwie imponujący.

Helena Oleska

Akademia 26. Lekcje śpiewu operowego. Godziny od 12—2 i 4—6. 5791

Podziękowanie.

Tą drogą składam WPana Drowi Marcelemu Geldbardowi Fredry 8, serdeczne podziękowanie za skuteczną, g. rliwą, samieną i bezint. resowną pomoc prawną udzieloną mi w długotrwałym sporze mieszkaniowym. Wittmann Filip, Żółkiewska 22. 5789

Nowe podrożenie papieru gazetowego.

Związek piśmienników polskich odbył dnia 29 sierpnia posiedzenie, na którym uchwalono podnieść cenę papieru gazetowego o dalsze 33 proc.

Warto zaznaczyć, że od 1-go czerwca do 1-go września cena papieru podskoczyła o 125 procent.

Ta nowa podwyżka zaskoczyła nieoczekiwanie wydawnictwa gazetowe, które nie liczyły się z nią przy ostatnim podwyższeniu cen za prenu-

meratę i sprzedaż gazet. To też najprawdopodobniej już w dniach najbliższych gazety warszawskie podrożeją ponownie z 60 na 80 mk., a tensam los czeka gazety lwowskie i krakowskie.

W związku z tą ostatnią podwyżką cen papieru gazetowego, wszystkie pisma żydowskie wyznały już od 1 września cenę 100 marek za egzemplarz!

Otwarcie komunikacji powietrznej Lwów-Gdańsk.

Lwów, 1. września.

W dniu dzisiejszym ma być otwarta stała komunikacja powietrzna Kraków-Lwów-Warszawa-

Gdańsk. Pierwszy lot odbędzie się 1. września ze Lwowa przez Warszawę do Gdańska.

CYRK KING

codziennie od 1. września 1922

1 i 2 serja w kinie „LUX“

3 „ „ „ „UCIECHA“

4 „ „ „ „PASAŻ“

Tylko dziś i 2. września br.

PREMIERA 5. SERJI

z cyklu arc. ameryk. „CYRK KING“ p. t.

Gardziel śmierci

Marysienka

Kopernik

Na posiedzeniu w dniu 30 sierpnia 1922 uchwalili Wydział Gremium dentystów-techników dla Wschodniej Małopolski we Lwowie wyrazić ustępującemu Prezesowi Wielmożnemu Panu

Bernardowi Bergerowi

najgorętsze podziękowanie za kilkunastoletnie kierowanie agendami Gremium i skuteczne staranie około jego rozwoju.

Za Gremium
ORDOWER.

3800

Szkoła muzyczna im. J. I. PABEROWSKIEGO

we Lwowie ul. Milkowskiego 11 (róg Kochanowskiego) ogłasza, że wpisy na rok szkolny 1922/23 już się rozpoczęły. Przedmioty: Śpiew solowy, fortepian, skrzypce, muzyka zbiorowa, teoria, solfeż, harmonia i historia muzyki kurs koncertowy i wyższy fortepian,

prowadzi: **Prof. Nat. Kwiecińska**

Kancelaria otwarta od 11 do 7 wieczorem. Uczniowie, którzy nie mają fortepianu, mogą ćwiczyć w szkole. — Przy szkole istnieje wypożyczalnia nut. Z ucznia zniżka dla uczniów niezamożnych. 5799

Na pocztówce.

BLYSKAWICZNA SZYBKOŚĆ POCZTOWA.

Dnia 23. maja b. r. nadała firma węgierska Racz Janes w Kiskunhalas (Węgry) pakunek o zawartości 1000 piławek, który to pakunek nadszedł do Krakowa dnia 3. czerwca 1922 roku. Pakunek ten nadszedł z Krakowa do apteki w Sołotwinie dnia 5. sierpnia 1922. t. j. transport z Krakowa do Sołotwiny (w Małopolsce Wschodniej, a nie na biegunie północnym), trwał dwa miesiące i dwa dni. Jasnym jest, że po nadejściu pakunka stwierdzono na miejscu, t. j. w urzędzie pocztowym w Sołotwinie, zamiast żyjących piławek, tylko masę padliny. Wypadek ten, ilustrujący błyskawiczną szybkość pocztową, podaje do wiadomości Dyrekcja Poczty bez dalszych komentarzy.

KRONIKA.

Lwów, 1. września.

STAN ZDROWIA GEN. IWASZKIEWICZA.

Z Warszawy donoszą: Gen. Waław Iwaszkiewicz nadal jeszcze nie opuścił łóżka. Wbrew pogłoskom stan zdrowia budzi jeszcze poważne obawy. Zarówno dowództwo jak i lekarze szpitala Ujazdowskiego starają się wszelkimi sposobami przyjąć z pomocą i przynieść ulgę bohaterowi. Krótki przeciąg czasu nie pozwala na razie sądzić o wynikach nowych metod leczenia zastosowanych w chorobie generała. Lekarze spodziewają się jednak, że przyniosą one nareszcie pożądaną poprawę.

Nad czem radzili wczoraj delegaci Rady miejskiej.

Wybory. — Płace gajowych. — Lot okrężny, a hojność delegatów. — Baszta prochowa. — Podwyżka płac robotników miejskich.

Lwów, 1. września.

(d) Wczorajszemu posiedzeniu delegatów Rady miejskiej przewodniczył prezydent miasta p. Neuman. Na samym wstępie obrad załatwiono sprawy wyborcze, których referentem był radny dr. Wereszczyński. Na jego wniosek do okręgowej komisji wyborczej dla miasta Lwowa na członków wybrano radnych: Bolesława Lewickiego, dr. Henryka Loewenherza, dra Aleksandra Majerskiego i dra Zbigniewa Pazdrę; na zastępców: Wiktora Chajesa, Kazimierza Eljasza, Michała Lityńskiego i Edmunda Philippa.

Na członków powiatowej komisji wyborczej okręgu Nr. 51 wybrano: dra Leszka Majewskiego i Kazimierza Paparę z Podlisk; na zastępców: Adolfa Jozsza, profesora szkoły rolniczej w Dublinach i Zdzisława Kierskiego z Uhnowa.

Natomiast wybór członków do obwodowej komisji wyborczej odroczone jednogłośnie do poniedziałku, a przeprowadzone jeszcze wybory radców ubezpieczeniowych dla państwowej instytucji wzajemnych ubezpieczeń od ognia. Radcami takimi wybrano: dra Marjana Bozewicza, Władysława Cirina, Wincentego Rawskiego, dra Jana Ruckera, dra Lucjana Szpora i Walerego Włodzimierskiego.

Z kolei radny Höflinger referował sprawę regulacji poborów gajowych miejskich, po czym delegaci na wniosek radnego Rawskiego prozycję referenta jednogłośnie przyjęli.

W szybkim dość tempie zebrani delegaci załatwili się ze sprawą ustanowienia nagrody dla pilota-zwycięzcy, który pierwszy przyleci do Lwowa w locie okrężnym w Polsce, jaki odbędzie się w dniu 10. września. Na wniosek referenta radnego Szczyrka delegaci uchwalili aż 120 tysięcy marek na zakupno prezentu dla zwycięzcy! (Głosy z pośród obradujących delegatów: co za prezent można będzie kupić za tak małą kwotę?) Od siebie

LISTA EMIGRANTÓW DO AMERYKI ZAMKNIĘTA.

Urząd emigracyjny podaje do wiadomości, że zgodnie z zawiadomieniem konsulatu amerykańskiego w Warszawie, norma, wyznaczona przez urząd Stanów Zjednoczonych dla emigrantów z Polski została już osiągnięta tak, że po dniu 1. października b. r. przysyłanie „affidavitów“ do urzędu emigracyjnego, celem ich zakwalifikowania jest bezowocne, gdyż dalsze wizy paszportów, poczynając od dnia powyższego będą wstrzymane.

W konsekwencji tego starostwa przestaną z dniem 1. października aż do odwołania wystawiać paszporty emigrantom, pragnącymi się udać do Stanów Zjednoczonych.

Urząd dla miejscowości leczniczych. W Ministerstwie zdrowia utworzony zostaje urząd dla spraw miejscowości leczniczych. Urząd ten zajmie się wkrótce sprawą zaliczenia niektórych lotnisk do rzędu miejscowości leczniczych.

Wycieczka dziennikarzy jugosłowiańskich. — Dnia 1. września wyjeżdża do Polski wycieczka dziennikarzy jugosłowiańskich. Wycieczka przybędzie do Warszawy dnia 3. września, a następnie zwiedzi centra kulturalne i przemysł. Polski.

Jak informuje Agencja Wschodnia. Lwowski oddział A. W. rozesłał onegdaj „depeşe“ treści następującej: „Dnia 1. września rozpocznie się proces przeciwko Fedakowi. Jako sprawozdawcy dziennikarscy zgłosili się dotychczas tylko sprawozdawcy z Warszawy“ — Skład A. W. wydosłała informację o przyspieszeniu procesu właśnie w chwili, gdy postanowiono go odroczyć, pozostanie tajemnicą jej korespondenta lwowskiego.

dodać musimy, że rada miejska w Krakowie zupełnie inaczej zapatruje się na powstającą u nas awanturę, bo na zakupno nagrody dla zwycięzcy asygnowała 300 tysięcy marek i bierze czynny udział w przyjęciu pilotów na lotnisku w Rakowicach pod Krakowem.

Na zakończenie porządku dziennego obrad po referacie radnego dra Sawczyńskiego i wyjaśnieniu dyrektora archiwum dra Czołowskiego uchwalono asygnować 5,650.000 marek na przeprowadzenie koniecznych naprawek baszty prochowej na Wałach gubernatorskich, celem zabezpieczenia jej przed zniszczeniem, gdyż mają tam być w przyszłości umieszczone zbiory Orzechowicza, a razem asygnowano 200.000 marek na zakupno gablotki dla 43 zegarków, wchodzących w skład wspomnianych zbiorów Orzechowicza. Gablotka ta ma być wykonana w pracowni ślusarskiej p. Więcka. Wreszcie na wniosek radnego Rawskiego uchwalono, aby Urząd bu downiczy przedłożył Radzie miejskiej plan projektu adaptacji baszty prochowej.

Przed rozejściem się delegatów zabrał jeszcze głos wiceprezydent dr. Stali i złożył sprawozdanie z toku pertraktacji z robotnikami miejskimi odnośnie do żądanej przez nich podwyżki płac. Reprezentacja miasta robotnikom ofiarowuje podwyżkę 20-procentową za sierpień a 40 procentową za wrzesień. Tymczasem robotnicy domagają się 65 procent podwyżki za sierpień a 85 procent za wrzesień, co spowodowałoby wydatek większy prawie o sto milionów marek miesięcznie a wślad zatem nową podwyżkę opłaty za światło i jazdę tramwajem.

W rezultacie po przemówieniach radnych Szczyrka, Zawojewskiego, Bogdanowicza, Chrystowskiego i dyrektora Tomickiego, wybrano komisję składającą się z pp. Souppera, dra Sawczyńskiego i Chrystowskiego, która łącznie z prezydentem miasta ma załatwić sprawę podwyżki płac robotników miejskich.

JUŻ NADESZŁY UBRANIA JESIENNE I ZIMOWE

5715

Ubrania jesienne po 19.000, 20.000, 21.000, 26.000 Mk. Bardzo eleganckie ubrania 31.000, 33.000, 36.000 Mk. Raglany, kurtki, palta zimowe w wielkim wyborze po bardzo niskich cenach wielki wybór zagranicznych bucików. **POWSZECHNY SKŁAD ODZIEŻY, Pasaż Mikolascha (obok kina „Lux“).**

Rewizje i aresztowania wśród Ukraińców.

Lwów, 1. września.

(d) W uzupełnieniu wiadomości, podanej we wczorajszym numerze „Gazety Porannej“, możemy dziś naszym czytelnikom donieść, że aresztowany onegdaj na dworcu kolejowym we Lwowie emisariusz „rządu“ Petruszewycz jest niedowarżonym akademikiem i nazywa się Kuchta.

W trakcie poszukiwań policyjnych za członkami nowego warchońskiego „spisku“ ukraińskiego policja przeprowadziła rewizje w mieszkaniach: dra Kurceby, dra Wasyla Kicuty, Włodzimierza Celewicz, Juliana Wasychana, Wasyla Werbo-

wego, S. Iwasieczki, Stefana Terleckiego, Aleksandra Mocha, Mikołaja Bużora, Włodzimierza Martyńca, Michała Dzikowskiego i M. Demczuka. Następnie wszystkich wymienionych przeprowadzono do gmachu policyjnego, gdzie odbywają się szczegółowe przesłuchania i liczne konfrontacje.

Przeprowadzone rewizje nagromadziły wiele materiału dowodowego i wykazały, że „spiskowcy“ podszywali się pod ukraińską organizację skautowską „Piastun“, która obecnie tem skompromitowana, ma być w najbliższym czasie rozwiązana.

Rozprawa Fedaka z Końcem września.

Lwów, 1. września.

(d) Onegdaj „Gazeta Poranna“ była pierwszym piśmie, które doniosło, że rozprawa karna przeciw Fedakowi i tow., oskarżonym o zamach skrytobójczy na Naczelnika Państwa i główną zdradę, wyznaczona na dzień 6. września w tym terminie, nie odbędzie się.

Wiadomość ta, mimo zaprzeczeń Wschodniej

Agencji Telegraficznej, a za nią pewnej części prasy, zwłaszcza krakowskiej, okazała się prawdziwą i znalazła ostatecznie swoje potwierdzenie w zarządzeniu, nadeszłym z Warszawy, aby rozprawę odroczone, w następstwie czego Izba radna sądu okręgowego ustalił późniejszy termin, który przypadnie prawdopodobnie na koniec września.

(d) **Aresztowania.** Tej nocy komisariatowi policyjnemu na głównym dworcu kolejowym udało się przytrzymać dwóch niebezpiecznych kieszonkowych złodziei. Są nimi Sender Winter, oraz niejaki Bartfeld. Obaj oni przyjechali do Lwowa i natychmiast zostali aresztowani.

(d) **Pragnęła mieć brylanty.** Była nią służąca Maria Turkas, zajęta u Loli Bernier, zamieszkałej przy ulicy Legionów 29. Korzystając z chwilowej nieobecności swojej chlebodawczyni, Turkas skradła precjoza i wszystką gotówkę, za co wczoraj policja ją aresztowała.

(d) **Kradzież w sklepie.** Jakiś sprawca wczoraj dostał się do sklepu korzennego Herscha Rappa przy pl. Teodora 6 i zabrał z niego woreczek, zawierający 60.000 marek.

(d) **Rower w polcei.** Posterunkowy Wiśniewski, pełniąc wczoraj służbę obok kawiarni Wiedeńskiej, zauważył że przy budce blaszanej stoi rower, do którego nikt z przechodniów wcale nie przyznawał się. Wobec tego po dwu godzinach tak spokojnego postoju, Wiśniewski rower sprowadził do policji, gdzie został umieszczony w depozycie.

Wystawa Obrazów Marji Bianki

W niedzielę d. 3 września o godz. 11 zostanie otwarta zbiorowa wystawa obrazów Marji Bianki we własnej pracowni przy ul. Batorego 1. 34. 5799

KTO CHCE tanio kupić obuwie niech oglądnią wystawę przy placu Marjackim 1. 5 (dawnej Hotel Franuski). Już nadszedł świeży transport obuwia jesiennego zimowego. 6797

Prywatne gimnazjum męskie otwiera zakład naukowy D. Karpówny. Krasickich 18a Wpisy do klas I.-III. codzień od 9-11 i 3-4. 5769

Dr. Henryk BERGER Bylikiewicza 3, powrócił. Elektroterapia.

SZKOŁA ŚPIEWU 5783

Wilhelma FLAII-PLOMIENSKIEGO

przy ul. Technicznej 1. 4 przyjmuje wpisy na sezon 1922/23 od 1 września 1922 — godz. 11-12 rano i 5-7 po południu. Sekretarjat.

Zakład wychowawczo-naukowy z prawem publiczności Dr. Adeli Karpówny, Lwów — Krasickich 18 a. Wpisy do gimnazjum, liceum i koedukacyjnej szkoły powszechnej odbywają się codziennie od 9 do 11 i 3 do 4. Wszystkie egzamina odbędą się 31. sierpnia. Gimnazjum obejmuje typ humanistyczny i neohumanistyczny (bez łaciny, uprawniający do wszystkich studiów uniwersyteckich). Typ neohumanistyczny, wprowadzony do zakładu w roku szkolnym 1921/22, otrzymał prawo publiczności reskr. Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. z dnia 21. kwietnia 1922, L. 7595/II. Ponieważ typ ten okazał się dla młodzieży żeńskiej bardzo odpowiedni, pozostaje i nadal w programie tego Zakładu. W bieżącym roku szkolnym otwiera Zakład oddziały męskie niższego gimnazjum. Wpisy i egzamina, jak w gimnazjum żeńskim. 5690

W nocy wybuchł strajk dorożkarzy.

Lwów, 1. września.

(d) Tej nocy o godz. 12-tej lwowscy dorożkarze rozpoczęli strajk, albowiem żądania ich co do podwyżki taryfy za poszczególne jazdy przez Magistrat nie zostały uwzględnione.

Jak się dowiadujemy, strajk dorożkarzy wybuchł wskutek wydanej przez Magistrat taryfy, uchwałonej mimo sprzeciwu korporacji dorożkarskiej. Stoi ona bowiem na stanowisku unormowania cen jazdy w ten sposób, by stały one w pro-

porcjonalnym stosunku do obecnych cen paszy i kosztów utrzymania pojazdów.

Dziś rano dorożkarze zbiórą się w sali Nassa przy ul. Szpitalnej na wspólną naradę co do swego dalszego stanowiska.

Nie ulega wątpliwości, że Magistrat jeszcze dłużej ze strajkującymi rozpocznie pertraktacje i że przy obustronnej dobrej woli niewątpliwie przyjdzie do szybkiego porozumienia, aby wskutek przedłużającego się strajku nie ucierpiał ruch komunikacyjny na ulicach Lwowa.

Straszny wypadek na dworcu w Chodorowie

(Od naszego korespondenta).

Chodorów, 31. sierpnia.

(k) Wczoraj późnym wieczorem zdarzył się na stacji kolejowej w Chodorowie straszny wypadek. W chwili, gdy pociąg osobowy wjeżdżał na dworzec, usiłował do niego wskoczyć żołnierz Franciszek Skiba, który dostał się pod koła jednego z wagonów. Gdy

pociąg stanął, oczom podróżnych przedstawił się straszny widok. Koła wagonu odcięły Skibie prawą nogę i odrzuciły ją daleko od wozu. Nieszczęśliwą ofiarą własnej nieostrożności, ciężko pokaleczoną na całym ciele, przywieziono późną nocą w stanie bezradnym do Lwowa.

Wobec rozpowszechnionych pogłosek, że zaniechałem praktyki lekarskiej, podaję niniejszem do wiadomości, że na wezwanie udaję się do chorych i praktykuję w domu stale od godziny 2-5 w chorobach kobiecych.

Dr. Władysław Bylicki
profesor ginekologii i położnictwa. 5774

Operator Dr. Jakób Selzer, ul. Frydry 1. 7 powrócił i ordynuje jak zwykle. 5814

Codziennie w kawiarni Renaissance
KONCERT WIECZOROWY
pod batutą SZWARCMANOWA przy udziale nowego zespołu artystów-muzyków. 6816

Z teatrów.

TEATR WIELKI

W piątek 1. września „Ten którego błąd po twarzy“, widowisko w 4 aktach Andrejewa (gościnnie występ W. Brydzińskiego).

TEATR NOWOŚCI

W piątek Teatr zamknięty.

W sobotę 2. września o godz. 7:30 „Sybilla“ operetka w 3 aktach.

PREMIERA

Od dziś 1. września b. r. w CYRKU CIMSELLEGO zmienia program i repertuaru. Bilety wcześniej do nabycia w składzie papieru „Gabryela“, ul. Legionów 3

„UL“ Ossolińskich 10. Program od 1. września. Występy Z. Wojnowskiej primadonny opery warszawskiej, H. Żmichorowskiej, P. Noskowskiej, Budzanowskiej, Czajkowskiej, niezrównanego komika Chwastkiewicza, Neussera, Chrzanowskiego, duetu tanecznego z „„Dansingu“ paryskiego Polly i Alberta, ulubieńców publiczności Gryniewskich i innych, farsa Winawera „Dokument tajny“, pastel „Bajaderki“. Orkiestra. Początek o godz. 8 w. Bilety w księgarni Akademickiej, naprzeciw pomnika Mickiewicza.

DENTYSTA **Dr. Marcin Reichenstein**
Akademicka 18. POWRÓCIŁ.
5763

Śmiertelny skok pasażera z pociągu.

Stanisławów, 30. sierpnia.

(s.) Na stacji kolejowej w Hołoskowie wydarzył się onegdaj tragiczny wypadek, który wywarł na świadkach nader przykre wrażenie.

Ze Stanisławowa jechał pociągiem do Hołoskowa celem odwiedzenia syna, funkcjonariusza kolejowego, niejakiego Wincenty Brodman — emerytowany urzędnik Banku Mieszkań-

skiego w Stanisławowie. Gdy pociąg wjeżdżał na stację, Brodman, nie czekając, wyskoczył z wagonu, lecz tak niezręcznie, że dostał się pod koła pociągu, które go zupełnie zmiażdżyły, powodując natychmiastową śmierć.

Tragiczny ten wypadek zdarzył się w obecności syna, który na stacji oczekiwał przyjazdu starego ojca.

Ekonomista.

SAMI SIEBIE SZYKANUJĄ.

Prasa niemiecka zwraca uwagę na trudności, z jakimi ma do walczenia konieczny dla przemysłu niemieckiego dowóz drzewa tarteego z Polski. Trudności te wynikają głównie stąd, że koleje niemieckie odmawiają przyjęcia wagonów długości 7.7 m., o ile są załadowane dłuższymi drzewem, wobec czego koleje polskie zmuszone są ograniczyć się do dostawy jedynie krótkich wagonów, których ilość nie wystarcza jednak na pokrycie ruchu.

Z kół niemieckiego przemysłu drzewnego czytane są obecnie starania, aby władze kolejowe niemieckie zniosły zakaz używania wagonów 7.7 metra długości do przewozu dłuższego drzewa.

Kursa Giełdy lwowskiej

z dnia 31. sierpnia 1922.

Waluta markowa.

A) Akcje bankowe:			
Akc. Związk.	700	Gafota	1975
Dyskont Lw.	1300	Górka	6300
Handl. Pozn.	3200	Oikos	8725
Hipot. akc.	800	Parowozy	1375
Hipot. zemel.	420	Patria	560
Matopolski	900	Pezet	925
Powazeczny	325	Pocisk	825
Przemysłowy	575	Polski Glob	650
Ziemski kred.	600	Polska nafta	2000
		Pol. Tow. handl.	75
		Polst	1700
		Rakszawa	5750
		Siersza elektr.	150
		Gór. Siersza	18000
		Tepege	550
		Zieleniewski	7650
		Zegluga pol.	350
B) Akcje przem. i handl.:			
Brow. Lwow.	1600		
Chodorów	5000		
Karpalit	2125		
Cnielów	3200		
Galicja	50000		

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 31. sierpnia.

W akcjach przemysłowych skromne obroty. Oikos z początkowego kursu 8800 awansował stopniowo na 8950.

Chodorowskie utrzymały przy wczorajszym kursie; wahały się między 5050 a 5100 (w Krakowie 5300).

Rakszawa początkowo 5800, pod koniec podrożała na 5975.

Za Pezet płacono 975 i 1000.

W akcjach bankowych transakcje w Banku Przemysłowym po 600.

Waluty zagraniczne prócz Berlina silniejsze. Berlin sprzedawano po kursach bardzo zmienionych; transakcje między 570 a 595 (w Krakowie 545 do 550).

Praga nieco droższa, początkowo 270, awansowała na 275, pod koniec spadła na 272 i pół (w Krakowie 269 do 277 i pół).

Wiedeń tańszy, płacono 12'50, przejściowo także 12 (w Krakowie 11'50 do 12).

Dewizy na Budapeszt notowała 4'60. Korony czeskie efekt. 272 i pół i 275. Dolary u nas i w Krakowie 8650.

Tendencja dla akcji przemysłowych chwiejna, dla walut zwykła. Usposobienie ożywione.

Z GIELDY NIEOFICJALNEJ.

Lwów, 1. września.

Wczoraj na dolary, złoto i srebro tendencja

chwiejno - zwykła. Ceny podniosły się o 400 do punktów. Na marki niemieckie zniżka wynosząca 80 do 100 punktów. Obrót średni.

Dolary amerykańskie 8700 do 8720, jedynki i dwójki 8600 do 8620, dolary kanadyjskie 8600 do 8620, jedynki i dwójki 8500 do 8520, marki niem. 6'60 do 6'70, setki 6'50 do 6'60, drobne 6'40 do 6'50, leje 54 do 56, drobne 52 do 54, czeskie korony 260 do 270, drobne 250 do 260, austriackie tysiączki now. em. 600 do 650, austr. tys. star. em. 1600 do 1650, setki now. em. 60 do 65, setki star. em. 160 do 165, 50-kor. 35 do 45, 20-kor. 24 do 28, 10-kor. 12 do 14, jedynki i dwójki 0'40 do 0'50, ruble pięciusetki 1'25 do 1'35, setki 1'25 do 1'30, 25-rub. 1'20 do 1'25, 10-rub. 1'20 do 1'25, reszta drobnych 0'70 do 0'80, dumskie tysiączki 25 do 30, 250-rub. 15 do 20, karbowanice 1 do 2, hrywny 4 do 6'50, franki francuskie 630 do 640, funty szterlingi 36000 do 36500, franki szwajc. 1250 do 1260.

Złoto: 20-koronówki 30000 do 30500, 20-frankówki 29000 do 29500, 20-markówki 33500 do 34000, funty szterl. 36000 do 36500, 10-rubłówki 37000 do 37500, dolary 8300 do 8400.

Srebro: korony 620 do 630, 5-koronówki 3200 do 3300, floreny 1600 do 1620, ruble 2800 do 2850, kopiejki 13'50 do 14, dolary 6000 do 6050, połówki i ćwiartki 5000 do 5050, kanadyjskie 5200 do 5250, drobne 4500 do 4700, leje 650 do 660, austr. stempl. 13 do 14, austr. przekazy 13 do 13 i pół.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 31. sierpnia.

(PAT.) Transakcje: Akcje: Polskie Towarzystwo handl. i przem. 1000, Pharma 3500, Zieleniewski 7200, Warszawska spółka bud. par. 1300, Cegielski 4100, Trzebinia fabr. maszyn 2050, Zakł. amun. Pocisk 900, Górka 8300, „Tepege“ 8000, Fabr. porc. Cmielów 3600, Fabr. raf. Chodorów 5400. — Waluty: Dolary St. Zjedn. 8625, franki francuskie 670, szwajcarskie 1650, marki niemieckie 5'40, korony austriackie 0'12, korony czeskie 277'50.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 1. września.

(m.) Na wczorajszej giełdzie warszawskiej tendencja dla marek niemieckich znacznie osłabła. Kursy dewiz zachodnich kształtowały się nieco mocniej. W dziale akcji tendencja naogół bez zmiany. Papiery publiczne w ruchu ograniczonym.

KURSA GIELDY WARSZAWSKIEJ.

Warszawa, 31. sierpnia.

(PAT.) Transakcje. Papiery wartościowe: 4 proc. pożyczka premjowa 1585, 4 proc. list. zast. Banku Kred. (mk.) 49'25. — Waluty: Dolary St. Zjedn. 8525, dolary kanadyjskie 8550, Franki francuskie 666, marki niemieckie 6'35, czeskie 275. — Czeki: Na Belgię 635, Berlin 6'10, Gdańsk 6'65, Budapeszt 5'10, Londyn 38400, Nowy Jork 8650, Paryż 668, Wiedeń 13, Praga 287'50.

Akcje: Bank Handlowy 6100, Bank kred. warszawski 3600, Bank zachodni 3250, Bank kupiecki w Łódzku 1225, Warsz. kop. węgla 13800, Lilpop, Rau i Lów 5800, Ostrowieckie zakłady 11000, Modrzejów 7800, Rudzki i Ska 3750, Zieleniewski 1750, Starachowice 6250, Pocisk 1025, Żyrardów 129000, J. Borkowski 1625, Bracia Jablkowscy 2950, Warszawskie Tow. transp. i żegl. 850, Polska Nafta 2000.

DEWIZY ZURYCHSKIE.

Zurych, 31. sierpnia.

(PAT.) Początkowe: Berlin 0'36 i pół, Holan-

dja 204'75, Nowy Jork 525, Londyn 23'46, Paryż 40'55, Medjoan 23'05, Praga 17'25, Budapeszt 0'27 i pół, Zagrzeb 1'35, Warszawa 0'06, Wiedeń 0'00 i trzy czwarte, Stempl. austr. korony 0'00 i siedem ósmych, Sofia 3'00

(PAT). Końcowe: Berlin 0'30 i pół, Holandia 204'75, Nowy Jork 526, Londyn 23'45, Paryż 40'15, Medjoan 22'85, Praga 17'30, Budapeszt 0'27 i pół, Zagrzeb 1'35, Warszawa 0'06, Wiedeń 0'00 i trzy czwarte, Stempl. austr. kor. 0'00 i siedem ósmych, Sofia 3'00.

Lwów, 1. września.

Polska-Rumunia. Jak się dowiadujemy, zdecydował się P. Z. P. N. na wystawienie odpowiedniej silnej drużyny na te — ze względów międzynarodowych — tak ważne zawody. Aczkolwiek charakterystycznym jest, że powzięto taką decyzję dopiero po ostrych atakach prasy sportowej, niemniej stwierdzić należy w myśl starego przysłowia: „lepiej późno, niż nigdy“. Blamaż w Czarniowcach nie dostarczyłby zaś napewno nowego liścia do wieńca chwały P. Z. P. N.

Klęska Sparty w Niemczech. Sparta praska pokonana została w Norymberdze przez I. F. C. Nürnberg w stosunku 3 : 2 (2 : 0).

Victoria-Zitzkow w Wiedniu. Znana i u nas czeska drużyna przegrała match z Amatorami 2 : 1, zwyciężyła natomiast w zawodach z Skimmeringiem 3 : 2.

Nowy rekord austriacki w skoku wzwyż. Na meedingu lekkoatletycznym M. T. K. w Budapeszcie postawił Haselsteiner (W. A. C.) nowy rekord austriacki, skoczywszy 1.85 m.

Międzypaństwowe zawody Austria-Czechosłowacja rozegrane zostaną w Pradze w dniu 3. września.

OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

Koncedowane przez Radę Szkolną

KURSA Handlowe dla dorosłych

ul. Łyczakowska 34.

Wpisy na nowe kursa, obejmujące buchalterię, rachunki kupieckie, korespondencje, technikę handlu i stenografię polską odbywają się codziennie od 4—8 do 10-go h. m. Osobny kurs dla abiturjentów. 5306

WPISY

na nowe kursy handlowe towarowe i bankowe, rannego i wieczorne oraz stenografii polskiej (dla zamiejscowych system korespondencyjny) przyjmują do 10 września od godz. 0—12 i 5—7. 6714

Konces. Prakt. Kursy Księgowości.
Z. OLSZEWSKIEGO, LWÓW, KURKOWA 38.

WPISY

na nowy kurs rachunkowości państwowej (dla zamiejscowych system korespondencyjny) przyjmują do dnia 5 września od godz. 10—12 i 5—7.

Konces. Prakt. Kursy Księgowości.
Z. OLSZEWSKIEGO, LWÓW, KURKOWA 38.

6743

Przygotowanie do matury i egzaminów w seminarjalnych. Nauczycielka Bielowskiego 3. 5798

Konces. Szkoła muzyki
Elżbiety Schmal Sapiehy 69

przyjmuje wpisy od godz. 2—5. 6780

ŁADNIE pisać w 14 lekcjach, stenografii niemieckiej w 36 godzinach, języka francuskiego, angielskiego lub niemieckiego w 6-ciu miesiącach podejmuje się wyuczyć: S. Nussdorf, Snopkowska 39. Lnia K. D. Bilety tramwajowe bezpłatnie. 6736

Koncesjonowana szkoła muzyki Elżbiety Schmal, Sapiehy 69, przyjmuje wpisy od 28. 5642

Komplet kl. III. gimn. przy szkole Heleny Makowieckiej ul. Na Bajkach 27. Zgłoszenia od 11—1 i 1—3. 5733

Szkoła śpiewu Heleny Mościewiczowej, artystki operowej przyjmuje wpisy od 3—5 pop. ul. Sapiehy 51. 5784

Szkoła Goldfarbowej, ul. Dąbcańskiej 9 (Cytad II) przyjmuje wpisy do klasy I-szej codziennie. Nauka 4-tego września. 5794

POSADY I PRACE

Młody lekarz poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „Sumienny” do Admin. Gazety Porannej. 806

Kierownik większego magazynu spożywczo-rolniczego, obznajomiony z fachową i szybką wysyłką kolejową łowarów poszukuje takowej posady we Lwowie, ewentualnie na prowincji przy Składnicy Kółek Rolniczych. Wysoka kaucja. Polecone dobrze świadectwa. Zgłoszenia do biura ogłoszeń Sokółowski, ul. Jagiellońska pod „Kierownik”. 5773

Zdolna stenotypistka zostanie przyjęta. Zgłoszenia „Polimex”, Lwów, pl. Marjański 5. 5801

Towarzystwo ubezpieczeń „Omnium”. Reprezentacja we Lwowie, pl. Marjański 8, poszukuje zdolnych zastępców i akwizytorów w działach ogniowym, kradzieżowym i transportowym we wszystkich miejscowościach Małopolski wschodniej. 5654

KUPNO, SPRZEDAŻ, ZAMIANA

Fortepian, pianino, fisharmonium kupię zaraz. Hanak, Pańska 21. 5786

Sklep z urządzeniem i towarem w centrum miasta do sprzedania — punkt świetny. Zgłoszenia pisemne pod „Dobrobyt” do Administracji. 5807

Górny Śląsk!

Kamienice, hotele, browary, restauracje, kawiarnie, marnie, handle kolonialne, fabryki itp. z rak niemieckich za bezcen do kupienia. Informacji udzieli Dom Handlowy Stanisław Kulikowski, Lwów, Teatyńska 7. Godziny urzędowe od 3—6 popołudniu. 5706

MIESZKANIA, LOKALE, SKLEPY

Poszukuję mieszkania od 5—7 pokoi z komfortem. — Warunki wedle umowy. Ewentualnie mogą odstąpić 4 pokoje z kuchnią bez komfortu. Zgłoszenia do Administracji pod „Miliony B”. 5796

Poszukuję 3—4 pokoje z kuchnią za całodziennie utrzymanie jednej osoby. Pośrednictwo wynagrodzić. Listy pod „Utrzymanie” do Biura ogłoszeń Bnchstaba Legionów 21. 5778

ROZMAITE

Pierwszorzędny masaż twarzy wykonany przez fachowe siły. Kosmeo, Mikołaja 7. 5767

Kapelusze i woale żalobne poleca Topolnicka Kopernika 1. 5757

Kapelusze filowe, aksamitne przerabia modnie, tanio Topolnicka, Kopernika 1. 5756

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. J. MUND** b. sekundarjusz szpitala wied. i lwowskiego ordynuje od 8—9, 12—1 i 3—6, Lwów, Asnyka 1 (róg Pańskiej). 5783

Młyn wodny, Szkoła koło Jaworowa, zniszczony, wydzierżawia — warunki dogodne. Informacji udzieli „Rolindustria”, Lwów, Fredry 9. 5695

Dr. Adela Rein

powróciła i ordynuje od 3—5 popołudniu ul. Bema I. 12. Szczepienie. 5670

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych **Dr. Schwarz** b. sekund. szpit. pow. Lwów. Stowackiego 4, nap. gł. poczty. Leczenie brodawek, plam, włosów elektrolyzją lampą kwarcową. 5803

Obuwie :: Ubrania

pończochy, skarpetki, palta, płaszcze, raglany, buty sportowe i myśliwskie. Ogromny wybór. — Ceny przystępne. Towar wyborowy. 6817

L. T. Skrzypak, Lwów, Pasaż Mikołascha 1-23

ŚWIATOWEJ SŁAWY

OPONY samochodowe

„Michelin-Cablé”

posiada stale na składzie

Auto-Motor S. A.

Lwów, Kopernika 54. Tel. 194. 6814

Nawet niemuzykalnych

Na mandolinie, gitarze, bisernicy, bracy i t. p. instrumentach płynnej gry z nat. wyucza w 6-ciu tygodniach pod gwarancją. SPECJALISTA PEDAGOG PL. BERNARDYŃSKI 12 II p. Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne. Zgłoszenia i informacje od 4 do 6 po p. ludnia. Adres wyciąć i zachować. 5805

Ważne dla powracających z Ameryk.

W okolicy Czortkowa blisko stacji, 50 morgów głębokiego czarnoziemu o wysokiej kulturze z budynkami. Także częściowo do sprzedania. Wiadomości udziela M. Sajowski „Narodnyj Dim” w Czortkowie. 5766

Hurtownia katelicka zakupu

twarde drzewo opałowe, (bukowe) — loco stacja załadowcza — kilkaset wagonów w sukcesywnych dostawach. Oferty nadsyłać na zdres: Stefan Minasowicz, Lwów, Na Bajkach 16. 5792

Ważne dla wystawiających na Targach Wschodnich

Duża szafka oszklona i lada 3:35 M. długości do sprzedania. Wiadomość w Drogerji Rechen. Lwów. Ul. Halicka 12. 5772

Zamienie mieszkania

2 pokoje z kuchnią w Warszawie z meblami (lub bez) na 3 pokoje z kuchnią i łazienką we Lwowie. Zgłoszenia L. Stadowskiego ul. Akademicka 4—7. 5795

POLSKI LLOYD

Lwów, Rościszki 22.

awionami (powietrzem)

przyjmuje przesytki do wysłania do Wiednia, Pragi, Strassburgu i Paryża i udziela wszelkich informacji. 5779

CEMENT

marki „WIEK” — „WYSOKA” i „ŁAZY” z natychmiastową dostawą, wagonowo dostarcza firma „Melma” Spółka dla handlu ZE WSCHODEM Lwów, ZYBLIKIEWICZA 24 I. p. 5780

Dostawców mogących stale dostarczać **WAGONOWO**

mąki żytniej, pszennej, grysik pszenny i kukurudziany wszelkich gatunków kaszy i owsa wprost od producentów u nasza się o oferty. Zgłoszenia pod „Stala dostawa” do biura ogłoszeń Feliksa Stattera, Kraków, Grodzka 13. Pośrednicy wykluczeni! 6792

BECZKI ŻELAZNE KOTŁY ŻELAZNE

we wszystkich wielkościach natychmiast dostarcza ARTHUR LOEWENSTEIN, Act. Ges. BERLIN, MOTZ str. 69. Adres telegr. Daletra, Berlin. Zdolni zastępcy poszukiwani. 6599

Rury kotłowe

130 sztuk, 2830 m/m. długie, 63/57 m/m. średnicy, grubość ścian 3 m/m., dostarczy ze składu: „PION”, Lwów, Lwowska 48, tel. 476. 572

„HANSA LLOYD”

samochód osobowy 6—20 HP. ekonomiczny, zgrabny wózek na nowych gumach okazyjnie sprzedaje Inż. Stankiewicz, Lwów, ul. Franciszkańska I. 11. 5751

PIECE KUPIĘ.

Dwa duże piece (Dauerbrand Ofen) natychmiast potrzebne. „Powszechny Skład Odzieży” Pasaż Mikołascha. 5711

Biegłej stenotypistki

władającej poprawnie językiem polskim i niemieckim, poszukuje większe przedsiębiorstwo przemysłowe.

Oferty uprasza się pod Nr. M. W. 1896 do Admin. 6783

KOŁDRY MATERACE, KOCE, PODUSZKI, POSZEWKI, PRZEŚCIERADŁA, SIENNIKI — poleca

Kazimierz Skibiński Lwów, Kopernika 4. Naprzeciw handlu p. Szkowrona. 6529

HACELE

Pierwszej Polskiej Fabryki Haceli „PODKOWA” W SOSNOWCU nie ustępują najlepszym zagranicznym. Ceny konkurencyjne. Jeneralny przedstawiciel na Wschodnią Małopolskę od Jarosławia na Wschód P. Adelf Rosenberg Lwów, Hetmana Tarnowskiego I. 6. 6160

ZĘBY

Zamówienia wykonuje się do dni 14-tu.
ZŁOTE KORONY, MOSTKI I PŁYTKI wykonuje Zakład
JÓZEFA RAPPAPORTA, Akademicka 10.
 DENTYSTYCZNY NA

RATY

6800

ZADATEK od 10.000 MK. RATA MIESIĘCZNA od 10.000 MK.

Ważne dla każdego!

Lwowska Szwalnia Bielizny

Lwów, Kopernika 24.

dostarcza bieliznę męską i damską, pościel, oraz kompletne wyprawy ślubne gotowe lub na zamówienie do miary po cenach konkurencyjnych.
PLÓTNA, SZYFONY i ZEFIRY w największym wyborze. 6781

Uczniowie

szkół wyższych i średnich

chcąc się zaopatrzyć we wszelkie przybory do pisania i rysowania kupują najtaniej tylko

w Składzie papieru

S. WEISERA

Sykstuska 4.

Wszelkie zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą. 6735

Uwaga! Ceny konkurencyjne. Uwaga!

BRACIA MUND

LWOWSKA FABRYKA PAPI DACHOWEJ
 ASFALTU E.T.C.

Dostarcza po cenach fabrycznych doborową

PAPĘ dachową przedwojennej jakości **PLYTY** izolacyjne do fundamentów, **ASFALT, TER, LAK DACHOWY, KARBOLINEUM** etc.

Jako specjalność wyrabiamy praktyczny materiał do krycia dachów

„TEREXIT“

zastępuje gont, blachę, dachówkę i jest w cenie o wiele tańszy. 5802

Oferty i wzory na żądanie.

Biuro Centrale Lwów Sykstuska 25

„TEPEHA“

Biuro techn. przem.-handl.

Spółka z ogr. odpow.

Lwów, Nowy Świat I. 8.

Dostarcza po cenach konkurencyjnych Motory, Blachę żelazną i cynową, Żelaza wszelkiego gatunku, Pasy skórzane, parczane, Płótna konopne, Pałuki i inne techn. materiały.

Przyjmuje zamówienia na

WĘGIEL

górnosłański i dąbrowski. 6323

Firma Piotr Mikolasch i Spółka

przyjmie natychmiast kasjerkę i chłopca do posług biurowych. 6799

„DAIMLER“

Samochód ciężarowy, 4 ton, hardanowy, na pełnych gumach, w bardzo dobrym stanie okazuje się sprzedaż Inż. Stankiewicz, Lwów, Franciszkańska 11. 5750

Lokomobil, Kotły parowe

nowe i używane ruchome i leżące

we wszystkich żądanych wielkościach, dalej Maszyny parowe, rezerwoary, ogniska z rusztami schodowymi, żelazne kominy, maszyny do obróbki drzewa, kompletne urządzenia fabryk etc.

ARTHUR LOEWENSTEIN, Aef. Gesellschaft
 Berlin W. Motzstr. 69.

Adr. telegr. Dalotra Berlin. 6600

-- Dzielni zastępcy poszukiwani. --
 Odsprzedawcom wysoki rabat.

Reklama

jest dźwignią
 handlu i przemysłu

POLSKA DYREKCJA

Ubezpieczeń Wzajemnych

Oddział Lwowski Blacharska 11

ubezpiecza budynki, fabryki, towary, ruchomości, inwentarz żywy i martwy, ziemiopłody.

Solidne i szeroko rozwinięte stosunki reasekuracyjne w Polsce i zagranicą.

Portfel Instytucji posiada największą ilość ubezpieczeń, co daje pełną gwarancję, szybkiej wypłaty odszkodowań pogorzelowych.

W dziale przymusowym, pobór składki przekroczył w roku bieżącym 3 miliardy Mkp.

Szeroko rozwinięta sieć taksatorów w całej Małopolsce Wschodniej.

Najniższe taryfy, ponieważ Instytucja z tytułu swego charakteru społecznego nie należy do Syndykatu Towarzystw prywatnych. 6727

Wydzierżawienie polowań w lasach państwowych w Małopolsce.

Dnia 15. września b. r. odbędzie się o godzinie 11 przed południem w Zarządzie Okręgowym lasów państwowych we Lwowie licytacja za pomocą ofert pisemnych na dzierżawęprawa polowania na wszelką zwierzynę w lasach państwowych w Nadleśnictwach: Jabłonów, Kosów, Młodiatyn, Oslawy i Peczeniżyn.

Termin wnoszenia ofert mija 14-go września o godzinie 15.

Warunki licytacji można przegłądać w Zarządzie Okręgowym we Lwowie. 5805